

THÚ NHẬN

— Được rồi, Karden.

Mặt chàng trắng bệch và cứng như đá, đầu ngả về phía sau hơi nghiêng về một bên. Trong thái độ của một người lắng nghe một âm thanh ở xa. Từ con người chàng toát ra một vẻ trầm tĩnh đáng sợ, không phải của sự khuất phục mà của sự tự chủ, nên toàn thân chàng như trong gọng kìm của ý chí.

— Được rồi, Karden, ông hãy đề cho cô ấy đi.

Liz đang nhìn chàng chòng chọc, mặt nàng nhăn nhúm và xấu xí, đôi mắt đen ràn rụa nước mắt. Nàng nói :

— Đừng. Alec... đừng.

Trong phòng hình như không có một ai khác — mà chỉ có Leamas cao và thẳng như một chiến sĩ. Nàng cao giọng :

— Đừng nói họ biết, dù là chuyện gì, đừng cho họ biết chỉ vì em... Em không màng gì nữa. Alec, em xin hứa như thế.

Leamas nói một cách vụng về :

— Im đi Liz, bây giờ đã quá muộn.

Mặt chàng quay về phía bà Chánh Thăm.

— Cô ấy không biết gì, không biết gì hết xin bà hãy cho cô ấy ra khỏi đây và cho cô ấy về nhà. Tôi sẽ cho các người biết mọi chuyện còn lại.

Bà Chánh Thăm liếc nhanh sang hai người đàn ông ở hai bên. Bà ta cân nhắc, rồi bảo :

— Cô ấy có thể rời phòng xử, nhưng đến khi xong phiên Tòa mới được về. Rồi chúng tôi sẽ xét lại.

Leamas gào lên :

— Cô ấy không biết gì cả, tôi đã nói thế mà ! Kaden có lý, các người không thấy sao ? Đây là một điệp vụ, một điệp vụ có kế hoạch trước. Làm sao cô ấy biết được ? Cô ấy chỉ là một cô gái đáng thương bị đời bạc đãi, tại một thư viện tồi tàn—cô ấy không ích gì cho các người !

Bà Chánh Thăm trả lời gọn :

— Cô ta là một nhân chứng. Fiedler có thể muốn chất vấn cô ấy.

Không còn tiếng 'Đồng chí Fiedler' nữa,

Nghe nói đến tên mình, Fiedler dường như tỉnh khỏi một cơn mơ chìm đắm, và Liz lần đầu tiên nhìn thẳng y. Đôi mắt nâu sẫm của y nhìn nàng một lúc, và y mỉm cười rất nhẹ, như nhận ra hạng người của nàng. Nàng nghĩ y là một hình dáng nhỏ bé, vất vưởng, nhưng thoải mái một cách kỳ lạ. Fiedler nói, giọng một mối :

— Cô ấy không biết gì cả. Leamae có lý, xin để cô ta đi đi.

Bà Chánh Thăm liếc hỏi :

— Anh biết anh đang nói gì chứ ? Anh biết thế

nghĩa là gì chứ ? Anh không có câu hỏi nào đặt ra cho cô ta à ?

— Cô ta đã nói những gì phải nói.

Hai bàn tay của Fiedler đan vào nhau đặt trên đầu gối và y đang ngắm nghĩa chúng như chúng làm y thích thú hơn là diễn tiến tại Tòa. Y gật gù.

— Thật là một vụ sắp đặt tuyệt hảo. Để cô ta đi đi. Cô ta không thể nói ra những gì cô ta không biết.

Với một thái độ giận cợt, y nói thêm :

— Tôi không có câu hỏi nào đặt ra với nhân chứng.

Một tên gác mở khóa cửa và gọi vọng ra hành lang phía ngoài. Trong sự im lặng hoàn toàn họ nghe giọng một người đàn bà trả lời, và bước chân nặng nề của bà ta từ từ gần lại. Fiedler bất thần đứng dậy, và cầm cánh tay Liz, y đưa nàng ra cửa. Khi đến cửa nàng quay lại nhìn về phía Leamas nhưng chàng đang nhìn qua phía khác như một người không chịu được cảnh máu chảy.

Fiedler :

— Cô trở về Anh Quốc đi. Cô hãy trở về Anh Quốc đi.

Bỗng nhiên Liz oà khóc nức nở. Người đàn bà quàng tay qua vai nàng, để đỡ cho nàng đứng vững hơn là an ủi, và đưa nàng ra khỏi phòng. Tên gác đóng cửa lại. Tiếng khóc của nàng nhỏ dần rồi tắt hẳn.

Leamas bắt đầu :

— Không có gì nhiều để nói thêm vì Karden đã đoán rất đúng. Đây là một vụ đã được sắp đặt sẵn. Khi chúng tôi mất Karl Riemek chúng tôi mất điệp viên hữu hiệu duy

nhất ở Đông Đức. Mọi người khác trước đó đều đã tiêu tùng. Chúng tôi không sao hiểu nổi — hình như Mundt chộp được họ trước khi chúng tôi tuyển dụng được họ. Tôi về Luân-đôn gặp Control. Peter Guillam cùng có mặt với George Smiley. Thật sự thì George lúc đó đã thôi việc, đang nghiên cứu gì đó. Hình như là ngôn ngữ học.

«Dầu sao, họ đã mơ ước vụ này từ lâu. Đề một người tự cho mình mắc bẫy, đó là lời của Control. Cứ đi qua các giai đoạn và xem cá cấn cấn không. Sau đó chúng tôi mới soạn thảo kế hoạch — có thể nói là đi từ cuối lên đầu. Smiley gọi là 'quy nạp pháp'. Nếu Mundt là điệp viên của chúng tôi, chúng tôi sẽ phải trả tiền cho y ra sao, hồ sơ sẽ có bộ mặt thế nào, vân vân. Peter nhắc lại vụ một người Á-Rập đã cố bán cho chúng một bản phân tích về Abteilung năm trước đó mà chúng tôi đã dùng nó. Sau này chúng tôi mới khám phá là mình lăm. Peter có ý kiến lợi dụng lại vụ đó — tựa hồ chúng tôi đã không xử dụng nó vì chúng tôi đã biết rồi. Mưu kế này thật là khôn khéo.

«Các người có thể tưởng tượng ra phần còn lại. Các cơ sở bên ngoài là suy sụp; rượu chè, nợ nần, tin đồn Leamas đã biến thủ công quý. Mọi thứ phù hợp nhau. Chúng tôi bảo Elsie ở Phòng Kế Toán giúp vào việc loan truyền tin đồn, và vài người khác nữa. Họ làm việc đó khá lắm — (giọng chàng có vẻ kiêu hãnh) — rồi tôi chọn một buổi sáng — một buổi sáng Thứ Bảy, có nhiều người xung quanh và cho nồ chuyện. Báo chí địa phương có đăng — ngay cả tờ 'Công Nhân' nữa thì phải — và đến lúc đó các người mới hay biết câu chuyện. Từ đó — (chàng tiếp với

vẻ khinh miệt) các người tự đào huyệt chôn mình.

Mundt lạnh lùng bảo, trong lúc y trầm ngâm nhìn chàng với đôi mắt nhạt màu :

— Huyệt chôn anh. Và có thể chôn luôn đồng chí Fiedler.

Leamae thần nhiên :

— Anh khó thể trách Fiedler, tình cờ y đứng vào đúng chỗ ; y không phải là người duy nhất trong Abteilung muốn treo cổ anh, Mundt à.

Mundt nói một cách quả quyết :

— Dầu sao chúng tôi cũng sẽ treo cổ anh. Anh đã giết một tên gác, anh đã cố giết tôi.

Leamae mỉm cười khô khan

— Trong bóng tối tất cả lũ mèo đều giống nhau... Smiley luôn luôn bảo rằng chuyện có thể không thành. Anh ta nói có thể gây một phản ứng mà chúng tôi không thể ngăn chặn được. Anh ta mất tinh thần rồi — các người đều biết thế. Anh ta không còn như trước khi xảy ra vụ Fennan — từ khi có chuyện Mundt ở Luân-đôn. Họ nói có chuyện xảy ra cho anh ta — thế nên anh ta rời khỏi Cơ Sở. Đó là điều tôi không hiểu được, tại sao họ thanh toán các hóa đơn, trả tiền cho cô gái và mọi khoản khác. Chắc hẳn Smiley đã cố ý làm hư chuyện, chắc chắn như thế. Hẳn anh ta đã có một cơn khủng hoảng lương tâm, nghĩ rằng giết người là sai lầm. Thật là điên rồ, sau khi sửa soạn, mọi thứ đến thế mà lại làm rồi tung một điệp vụ như vậy.

«Nhưng Smiley ghét anh, Mundt à. Tôi nghĩ rằng tất cả chúng tôi đều ghét anh, dù chúng tôi không nói ra. Chúng tôi xếp đặt kế hoạch như một trò chơi.. bây giờ thật khó giải thích. Chúng tôi biết lưng mình đã sát tường: đã chống không nổi Mundt và bây giờ thì cố tìm cách giết hẳn. Nhưng vẫn chỉ là một trò chơi.

Quay lại Tòa, chàng nói :

— Các người nghĩ lắm về Fiedler, y không phải người của chúng tôi. Sao Luân-đôn lại liên lĩnh như thế với một người ở địa vị Fiedler ? Tôi nhìn nhận rằng họ có trông mong vào y. Họ biết y ghét Mundt—sao lại không ghét ? Fiedler là người Do-thái mà ? Tất cả các người đều biết, phải biết rằng Mundt nổi tiếng ra sao, nghĩ thế nào về người Do-thái.

«Tôi sẽ cho các người biết một điều — không ai khác nói ra, nên tôi cho biết. Mundt đã cho người đánh mềm xương Fiedler, và suốt thời gian đó, khi mọi việc tiếp diễn, Mundt vừa dụ dỗ vừa chế nhạo y là Do-thái. Các người đều biết Mundt là loại người ra sao, và các người chịu đựng y vì y làm việc giỏi. Nhưng...

Chàng ngừng một giây, và tiếp :

— Nhưng rủi thay...nhiều người đã dính vào chuyện này mà Fiedler lại không đưa đầu vào rọ. Tôi có thể nói với các người Fiedler giỏi lắm... ý thức hệ vững vàng, có phải đó là danh từ chuyên môn của các anh ?

Chàng nhìn Tòa. Họ nhìn chàng một cách đứng đưng, gần như hơi tò mò, tia mắt họ lạnh nhạt và không xao xuyến. Lúc này Fiedler đã về ghế ngồi và đang lắng

nghe với một vẻ giả bộ thờ ơ. Y nhìn Leamas một lúc, và hỏi :

— Và anh đã làm hư hỏng tất cả phải không ? Một con cáo già như Leamas trong một công tác dễ dãi, mà lại ngã vì một...anh nói cô ta là gì nhỉ ?.. Một cô gái đáng thương bị đời bạc đãi trong một thư vì n tồi tàn ? Luân đôn chắc hẳn đã biết; Smiley không thể một mình bày ra mưu kế này.

Fiedler quay lại Mundt nói tiếp :

— Mundt à, tôi vừa lưu ý một điều kỳ lạ; chắc họ đã biết anh kiểm chứng từng phần câu chuyện của y. Chính vì vậy Leamas đã đóng trọn một vai trò dài. Tuy thế sau đó họ gửi tiền cho người bán tạp hóa, trả tiền thuê phòng và mua gáo kèo mượn nhà cho cô gái. Trong số các điều phi thường mà họ đã làm, những người giàu kinh nghiệm như họ, đặc biệt nhất là việc trả một ngàn Anh kim cho một cô gái — *cho một đảng viên của mình* — người vẫn tin rằng Leamas đang cạn túi. Không cần nói rằng lương tâm của Smiley đi xa đến thế. Nhận định Luân đôn đã làm việc đó. Liệu thật !

Leamas nhún vai :

— Smiley có lý. Chúng tôi không thể ngăn chặn phản ứng. Chúng tôi không hề ngờ anh sẽ mang tôi đến đây — Hòa-lan thì có thể, nhưng không phải ở đây.

Chàng im lặng một lúc, và tiếp :

— Nhưng tôi không hề nghĩ các người sẽ mang cô gái đến đây. Tôi thật là ngu dại.

Fiedler vội vàng chen lời :

— Nhưng Mundt thì không. Mundt biết phải tìm gì — y còn biết cô gái sẽ cung ứng bằng chứng — phải nhìn nhận Mundt khéo thật. Hẳn lại biết về chuyện giao kèo mượn nhà — quả thật đáng sửng sốt. Ý tôi nói là làm sao hẳn lại có thể khám phá ra? Cô ta không nói ai hay. Tôi biết rõ cô gái đó, tôi hiểu cô ta... cô ta không bao giờ nói cho ai biết đâu.

Y liếc nhìn Mundt :

— Chắc Mundt có thể cho chúng ta biết làm sao anh ta biết được ?

Mundt ngáp ngừng, hơi lâu một chút, Leamas thăm nghĩ.

Cuối cùng Mundt bảo :

— Đó là do sự đóng góp của cô ta. Một tháng trước đây cô ta tặng số đóng góp vào Đảng là mười Shilling mỗi tháng. Tôi đã nghe nói về chuyện đó. Nên tôi cố tìm biết tại sao cô ta lại đủ tiền làm thế. Và tôi đã tìm được.

Fiedler lạnh lùng đáp :

— Một lời giải thích bậc thầy.

Lại im lặng.

Bà Chánh Thăm chỉ liếc sang hai người đồng sự và lên tiếng :

— Tôi nghĩ rằng bây giờ Tòa đã sẵn sàng phúc trình lên Chủ Tịch Đoàn. Nghĩa là...

Bà ta vừa đưa đôi mắt nhỏ hung ác về phía Fiedler, vừa nói tiếp :

— Trừ phi anh có điều gì muốn nói.

Fiedler lắc đầu. Hình như có điều gì vẫn còn làm y thích thú.

Bà Chánh Thăm tiếp tục :

— Trong trường hợp này, các đồng sự của tôi đều đồng ý rằng Đồng chí Fiedler được giải nhiệm cho đến khi nào Ủy Ban Kỷ Luật của Chủ Tịch Đoàn xét xong trường hợp của đồng chí

«Lemas thì đã bị câu lưu. Tôi muốn nhắc quý vị rằng Tòa không có quyền chấp hành. Công Tố Viện của Nhân Dân, cùng với Đồng chí Mundt sẽ xét xem phải thi hành như thế nào với một *agent provocateur* (1) của Anh, và đồng thời cũng là một kẻ sát nhân.

Bà ta liếc nhìn qua Leamas, về phía Mundt. Nhưng Mundt đang nhìn Fiedler với con mắt thản nhiên của một tên đao phủ đang ước lượng tội nhân sắp bị y treo cổ.

Và đột nhiên, với sự sáng suốt khủng khiếp của một kẻ bị lừa bịp quá lâu, Leamas hiểu biết tất cả âm mưu ghê rợn.

1. : *Điệp viên kích động (bằng Pháp vẫn trong nguyên tác).*